

רוצח במנטול'הגה, רוצח בהזרקת-נפט, רוצח ברימון ורוצח במאפיה עמדו לדין בשנת תשמ"ד. אך עניין הציבור התמקד בבג"ץ שבו אושע בית-המישפט העליון את אושיות-הדמוקרטיה ובמישפטם של 25 חברי המחתרת היהודית

12

המיישפטים

הגדרוילים

בעיותיה העיקריות של המדינה השתקמו השנה גם בבתי-המישפט. עניין רב הוקדש לבעיה החמורה של יחסי יהודים-ערבים, שנידונה מכמה וכמה אספקטים בבתי-המישפט. מישפטם של 25 נאשמי המחתרת היהודית כבש את הבמה למשך זמן רב, מאז נתגלתה המחתרת. לפני כן הצליחה המישטרה לגלות מחתרת קיקיונית של תימהונים מליפתא, שהועמדו גם הם לדין.

אספקט אחר של אותה בעיה ייצגו מישפטי-רצח שונים, החל במישפטם של שני צעירים ערבים, שנידונו למוות בבית-המישפט צבאי על רצח החייל אברהם ברומברג, המניע לרצח היה מניע לאומני. רצח דמנה כרמון ודני כץ בחיפה גם הם בוצעו בידי ערבים, ואין זה ברור עדיין אם היו אלה רציחות על רקע מניי או ביטחוני, או שילוב של שני המניעים. מן נוסף מייצג מישפט רצח הילדה בשכם, המתנהל בבית-המישפט בתל-אביב נגד שני מתחילים מאלון-מורה ועובד בחברת דן. גם רצח זה בוצע על רקע יחסי האיבה בין שני העמים, בשטחים הכבושים.

בעיה אחרת שהעסיקה את המדינה השנה, היתה הדת והמדינה. גופתה של תרזה אנגלוביץ טולטלה מקינברה בבית-הקברות היהודי בראשון-לציון והועברה לבית-קברות מוסלמי ברמלה. מישפטם של מעבירי הגופה נפתח בבית-מישפט השלום. עורך-הדין של מישפחת אנגלוביץ פנה מצידו לבג"ץ, כדי למנוע טילטולים נוספים של הגופה. מאבק אחר בין דתיים וחילוניים נערך בפתח-תיקווה, על פתיחת בית-הקולנוע בשבת. כמה מן המתפרעים ליד הקולנוע הועמדו לדין.

הבעיות האישיות במישטרה עלו על הפרק באמצעות מישפטו של אסף חפץ בבית-הדין המישמעי של המישטרה, ובכמה בג"צים שהגיש סניגורו. מישפטו של הקצין שלמה שליט, באשמת גניבה מעזבונו של קשיש שנרצח ומישפטו של רפי רוימי, שנאשם בקבלת שוחד מיני מפרוצות בבית-המעצר, גילו זווית אחרת של הידרדרות המוסר במישטרה.

בין המישפטים שמשכו את עניין הקהל, השנה, היו כמה פשעים עתירי-דמיון: רצח האחות כרמלה בלאס, על-ידי עורך-הדין שימעון חרמון, ורצח אילנה לוי, שלדיבורי כתב-האישום הזריק לה בעלה נפט וגרם בכך את מותה.

אולם שניים מן המישפטים החשובים ביותר של השנה נערכים דווקא במדינות זרות. בניו-יורק נפתח מישפטו של השר אריאל שרון, שתבע את העיתון טיים למישפטי-דיבה על דברים שפייסס לגבי חלקו של שרון בעניין צברה ושאתילא. ובלונדון נפתח מישפטם של שלושה ישראלים הנאשמים בניסיון לחטוף את השר הניגרי, אומרו דיקו, ולהבריחו מאנגליה בתוך ארגז דיפלומטי.

אך אולי החשוב מכולם הוא המישפט שלא נידון השנה. מישפטם של הנאשמים ברצח שני הערבים, שחטפו את האוטובוס ליד אשקלון, בפסח השנה. למרות החקירה שנערכה, ואשר קבעה כי השניים יצאו חיים מהאוטובוס ונמצאו מתים לאחר זמן קצר, איש לא הועמד לדין עד היום.

מייד עם הקראת פסקי-הדין הודיע סניגורו של חרמון, פרופסור רויד ליבאי, כי הנאשם יערער על פסקי-הדין. חרמון עצמו ניצל את זכותו ואמר

חשון: עונש מוות

ידע איש על קיומו, ורק כאשר נגזר דינם למוות, פורסם הדבר בעיתונות. במהלך המישפט הוגשו על-ידי התביעה הוראותיהם של הנאשמים, אך הסניגורים, עורכי-הדין אמנון זיכרונני ואביגדור פלדמן, כפרו באמיתות ההוראות. הנאשמים סיפרו כי החתימו

בבית-המישפט צבאי, כי בשנת 1980 רצחו את יורדין מוות בישראל הוא חבר נדיר בי יותר, וגוריהרין שנגזר על הרודנים מאהר וזכרים יונס היה הראשון מסוגו שהוטל על אזרחים ישראלים. שני הגברים הצעירים והאינטליגנטים, נאשמו בבית-מישפט צבאי, כי בשנת 1980 רצחו את

מאהר יונס (מימין): מישפט צבאי וסודי ברלתיים סגורות

אותם על ניירות ריקים, עליהם הוסיפו אחר-כך החוקרים את ההוראות המפורטות. בני מישפחתם של הנאשמים טענו גם, כי השניים הוכו כדי להוציא מהם הודאות ברצח. גוריהרין הפתיע את הכל, מכיוון שכבר לפני ארבע שנים הוחלט שלא להפעיל את בתי-המישפט הצבאיים נגד אזרחים ישראלים. עוד שאלות רבות נותרו בלתי ברורות בפרשה זו שחלקה הגדול עדיין לוטה בערפל של סודיות. כינתיים התברר עירעורם של הנאשמים על ההרשעה העונש. עונשי-המוות בוטל והוחלף במאסר-עולם.

החייל אברהם ברומברג, לדיכרי כתב-האישום אספו אותו השניים במכוניתם כטרמפיסט. בדרך ירה בו מאהר מנשק שהחזיק באופן בלתי-חוקי. החייל נפצע באורח אנוש והשניים ורקו אותו לשולי הדרך כשהוא מתבוסס ברמו. המישטרה ושירותי-הביטחון חקרו במשך שנתיים את הפרשה עד שעצרו את השניים. בבית-המישפט נאשמו גם בהשתייכות לארגון עויין, שוהה כארגונו של אברנידאל, ומעשה הרצח הוצג כמיכחן נאמנות לאירגון זה. המישפט כולו נערך ברלתיים סגורות וכי סודיות מירבית. במשך עשרה חודשים כמעט לא

חשון: רצח במקום הפלה

שימעון חרמון: שערות הכלב

לעורר-הדין הראשון שהורשע אי-פעם ברצח במדינת-ישראל נכנס החדוש למאסר-עולם. שימעון חרמון, יליד הארץ, בן 34, משכיל ואיש תרבות, בן למישפחה דתית, הורשע על-ידי השופטים שמואל קווארט, יעקב קרמי ועדנה צעקי ברצח חברתו, האחות כרמלה בלאס. המניע לרצח, שאותו העלתה התובעת דבורה ברלינר היה הריונה של כרמלה.

לטענת התביעה נכנסה כרמלה להריון מימי סיה עם חרמון. היא סרבה לבצע הפלה וביקשה מעורך-הדין שיכיר באבהותו על הולד. חרמון סרב בתוקף ועמד על דעתו כי עליה לבצע הפלה. כאשר התברר לחרמון כי כרמלה מתכוונת ללדת את תינוקה ולגדלו, וכי הוא יהיה חשף לתביעת אבהות ולאפשרות של בריקת-ירקמות, שתוכיח את אבהותו, החליט לרצוח את כרמלה.

לדברי התביעה, קבע חרמון פגישה עם כרמלה, ערב נסיעתו לח"ל, כדי לגבות סכום כסף שהגיע לה מתביעה מישפטית. כאשר נפגשו בכיתה, פרצה ביניהם מריבה. הוא הלם בראשה במגעול-ההגה של מכוניתו והרגה על-ידי שכר בגולגולת. הוא לא איכר את עשתנותיו, החביא את הגופה במישרו ויצא לקיים את שאר פגישותיו לאותו ערב. כאשר חזר לבילה מן הפגישה עם נערה אחרת, לקח את הגופה במכוניתו ושרף אותה בכור ליד חורשת-זיתים כהרי ירושלים. מוקד-השריפה היה כביטנה של כרמלה, וזה השמיד כל שריד לוולד.

למחרת בבוקר החליף חרמון את כל צמיגי מכוניתו. כדי שלא יוכלו לזהותם ורחץ בקפדנות את המכונית. לא היו כ עדי-ראיה לרצח, ורק שכן אחר העיר כי לביל היעלמה של כרמלה שמע מריבה בין גבר ואשה, העולה מריחתו של חרמון, על

הגופה נמצאו שלוש שערות כלב, התואמות לכלבו של חרמון. על סמך ראיות אלה מצאו השופטים את חרמון אשם ברצח כרמלה ודנו אותו למאסר-עולם. אחיו, מאיר, שנאשם יחד איתו בהעלמת מנעוליה-ההגה, זוכה מאשמה.

כסליו: מזריק הנפט

לוי הודה, כאשר נחקר, כי הזריק נפט וחומרים אחרים כמו אפטר-שייב ורבקיטאפטים לגופן של אילנה, אשתו, אשר נפטרה לפני שלוש שנים, ולגופה של סוזאן אמויאל, המטפלת של שתי בנותיו, שחלתה ואושפזה בבית-חולים. היתה זו יד הגורל שגרמה לתפיסתו של לוי.

לפני המעשה זינעו את כל שומעיו. הסיפור על גבר שהזריק נפט לגופן של אהובותיו כדי לגרום להן סבל ומוות, נשמע מיפלצתי מכדי להיות אמיתי. אבל כאשר עצרה המישטרה את משה לוי (34), היו בידה ראיות למעשים אלה.